

1 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 และพุทธศาสนสุภาษิต ย่อมส่งผลให้ปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องดีงาม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1) พระรัตนตรัย

- ศรัทธาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

2) โอวาท 3

- ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล
- ทำความดี : เบญจธรรม, สังคหวัตถุ 4
- กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว
- มงคล 38 : ทำตัวดี, ว่าง่าย, รับใช้พ่อแม่
- ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา)

3) พุทธศาสนสุภาษิต

- อุตตา หิ อุตตโน นาโถ : ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
- มาตา มิตฺตํ สเก ชฺเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการให้คำจำกัดความ
- 3) ทักษะการวิเคราะห์
- 4) ทักษะการเชื่อมโยง
- 5) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6 ชี้นำงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

7 การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- ตรวจสอบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำสอนโลก

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ตรวจสอบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย
- 2) ตรวจสอบงานที่ 2.2 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
- 3) ตรวจสอบงานที่ 2.3 เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม
- 4) ตรวจสอบงานที่ 2.4 เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว
- 5) ตรวจสอบงานที่ 2.5 เรื่อง มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์
- 6) ประเมินการนำเสนอผลงาน
- 7) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- 8) สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
- 9) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

7.3 การประเมินหลังเรียน

- ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หลักธรรมคำสอนโลก

7.4 การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

- ตรวจสอบสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

8 กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียนทุกชั่วโมง

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของชาวพุทธ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

ขั้น สอน

1. ครูเปิดซีดีบทสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัยให้นักเรียนฟัง พร้อมกับแจกบทสรรเสริญคุณพระรัตนตรัยให้นักเรียนคนละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนสวดมนต์ตามซีดีที่ได้ฟัง
2. ครูอธิบายความหมายของบทสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำสำคัญและบันทึกความหมายของคำเหล่านั้นไว้เพื่อทบทวนความรู้
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระรัตนตรัย จากหนังสือเรียน ในหัวข้อที่กำหนดให้
4. นักเรียนแต่ละคู่ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย
5. นักเรียนแต่ละคู่รวมกลุ่มเดิม (4 คน) นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและจากการทำใบงานที่ 2.1 มาเล่าให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอภิปรายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน จากนั้นร่วมกันสรุปเป็นคำตอบของกลุ่ม
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอใบงานที่ 2.1 หน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ
7. ครูให้นักเรียนทุกคนฝึกปฏิบัติการแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระรัตนตรัย ในประเด็นที่กำหนด

วิธีสอนแบบ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม ครูเน้นย้ำให้นักเรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนทำด้วยตนเอง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการอภิปราย แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต จากหนังสือเรียน
2. ครูติดแถบประโยคพุทธศาสนสุภาษิต อตตทา หิ อตตโน นาโถ และมาตา มิตตํ สเก ฆเร ให้นักเรียนดูบนกระดาน แล้วครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ คำแปล และความหมายของพุทธศาสนสุภาษิตดังกล่าว
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ถึงความสำคัญของตนเองในการเป็นที่พึ่งของตนเอง และความสำคัญของคุณแม่ที่ถือเป็นมิตรในเรือนของตน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต
4. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน แล้วให้กลุ่มอื่นได้นำเสนอเพิ่มเติมในส่วนที่แตกต่างกันออกไป
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและเติมเต็มคำตอบให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ในหัวข้อที่กำหนด
2. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันต่อไป

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

ครูวัดและประเมินผลนักเรียนจากการทำใบงานที่ 2.2

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรม มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้น สอน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม จากหนังสือเรียน แล้วร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา ครูอธิบายเพิ่มเติม
2. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม เมื่อทำเสร็จแล้วจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม ผลัดกันอธิบายคำตอบในใบงานของตนให้คู่ของตนเองฟัง จากนั้นซักถามข้อสงสัยและหลอมรวมเป็นคำตอบของตัวเอง
3. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.3
4. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรม แล้วให้นักเรียนนำหลักธรรมดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จากนั้นนำผลที่ได้จากการปฏิบัติมาเล่าสู่กันฟังในโอกาสที่เหมาะสม

ขั้น สรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนด ครูอธิบายเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว จากหนังสือเรียน โดยแบ่งหน้าที่ในการศึกษาให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาให้เพื่อนในกลุ่มฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
2. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว ให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และการกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว
2. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.4 เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยก่อนนำเสนอส่งครูตรวจ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

1. ครูตรวจสอบผลนักเรียนจากการทำใบงานที่ 2.4
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว
3. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก

ขั้นที่ 1 สังเกต

ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพ่อแม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง มงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์ จากหนังสือเรียน แล้วร่วมกันสรุปสาระสำคัญ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมมงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์
3. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และสรุปผล แล้วออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง
4. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.5 เรื่อง มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจ

ขั้นที่ 3 สรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง มงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์
2. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมมงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ป.1
- 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ป.1 บริษัท เฟลย์เอเบิล จำกัด
- 4) ซีดีบทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย
- 5) บทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย
- 6) แถบประโยคพุทธศาสนสุภาษิต
- 7) บัตรภาพ
- 8) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย
- 9) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต
- 10) ใบงานที่ 2.3 เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม
- 11) ใบงานที่ 2.4 เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว
- 12) ใบงานที่ 2.5 เรื่อง มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

แบบประเมินสมุดบันทึกความดี เรื่อง
การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน		
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย จำนวน 3 พฤติกรรมขึ้นไป และมีผู้รับรอง	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย จำนวน 2 พฤติกรรม และมีผู้รับรอง	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย จำนวน 1 พฤติกรรม แต่ไม่มีผู้รับรอง
2. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 จำนวน 3 พฤติกรรมขึ้นไป และมีผู้รับรอง	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 จำนวน 2 พฤติกรรม และมีผู้รับรอง	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3 จำนวน 1 พฤติกรรม แต่ไม่มีผู้รับรอง
3. การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 3 พฤติกรรมขึ้นไป และมีผู้รับรอง	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 2 พฤติกรรม และมีผู้รับรอง	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 1 พฤติกรรม แต่ไม่มีผู้รับรอง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	8 - 9	5 - 7	ต่ำกว่า 5
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. รัตนะ หมายความว่าอย่างไร
  - ก. พระพุทธรูป
  - ข. การทำความดี
  - ค. แก้วอันประเสริฐ
2. ผู้ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าประพจน์ปฏิบัติตนเป็นคนดี หรือผู้สิ้นกิเลส หมายถึงข้อใด
  - ก. พระพุทธรูป
  - ข. พระธรรม
  - ค. พระสงฆ์
3. ใครเป็นผู้มีศรัทธาในพระธรรม
  - ก. นุ่่นมีความเชื่อและเลื่อมใสในคุณของพระธรรม
  - ข. นางสาวมนต์ไหว้พระก่อนนอนทุกวัน
  - ค. นิดนึ่งสมาธิได้นาน
4. ข้อความใด ที่ตรงกับคำกล่าวที่ว่า “มารดาเป็นมิตรในเรือน ของตน”
  - ก. แม่ยิ้มสวยและแต่งตัวดี
  - ข. แม่คอยให้คำปรึกษาแก่ลูก
  - ค. แม่ทำงานหนักเพื่อหาเงินเลี้ยงครอบครัว
5. ใครปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต “ตนแลเป็นที่พึ่งของตน”
  - ก. น้อยทำการบ้านเอง
  - ข. หนอยให้แม่แต่งตัวให้
  - ค. เหนงให้พี่จัดกระเป๋าให้นักเรียนให้
6. ใครปฏิบัติตามเบญจศีล ข้อ 1
  - ก. ดวงไม่พูดปด
  - ข. เตนไม่ฆ่าสัตว์
  - ค. แต่งไม่ลักขโมยของใคร
7. การปฏิบัติในข้อใด เป็นการทำความดีตามหลักธรรมของเบญจธรรม ข้อ 4
  - ก. มีความเมตตาการุณา
  - ข. การประกอบอาชีพสุจริต
  - ค. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง และจริงใจ
8. ข้อใดเป็นหลักธรรมสำหรับยึดเหนี่ยวหัวใจ ผูกมิตรไมตรีต่อกัน
  - ก. สังคหวัตถุ 4
  - ข. เบญจธรรม
  - ค. เบญจศีล
9. นักเรียนควรกตัญญูต่อพ่อแม่อย่างไร
  - ก. รอให้พ่อแม่สอนการบ้านทุกวัน
  - ข. ช่วยไปทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัว
  - ค. ช่วยทำงานบ้านและรับใช้ท่านเมื่อมีโอกาส
10. ข้อใดไม่เป็นการทำจิตให้บริสุทธิ์
  - ก. ฝึกจิตให้สงบใส
  - ข. อิจฉาริษยาผู้อื่น
  - ค. มองโลกในแง่ดี

มฐ. ส 1.1 ป.1/3

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม

10

เฉลย

1. ค   2. ค   3. ก   4. ข   5. ก   6. ข   7. ค   8. ก   9. ค   10. ข

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. นักเรียนควรกตัญญูต่อพ่อแม่อย่างไร
  - ก. ช่วยทำงานบ้านและรับใช้ท่านเมื่อมีโอกาส
  - ข. รอให้พ่อแม่สอนการบ้านทุกวัน
  - ค. ช่วยไปทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัว
2. ข้อใด **ไม่**เป็นการทำจิตให้บริสุทธิ์
  - ก. มองโลกในแง่ดี
  - ข. ฝึกจิตให้ผ่องใส
  - ค. อิจฉาริษยาผู้อื่น
3. ข้อใดเป็นหลักธรรมสำหรับยึดเหนี่ยวหัวใจ ผูกมิตรไมตรีต่อกัน
  - ก. เบญจศีล
  - ข. สังคหวัตถุ 4
  - ค. เบญจธรรม
4. ใครปฏิบัติตามเบญจศีล ข้อ 1
  - ก. เตนไม่ฆ่าสัตว์
  - ข. แต่งไม่ลักขโมยของใคร
  - ค. ดวงไม่พุดปด
5. การปฏิบัติในข้อใด เป็นการทำความดีตามหลักธรรมของเบญจธรรม ข้อ 4
  - ก. การประกอบอาชีพสุจริต
  - ข. มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง และจริงใจ
  - ค. มีความเมตตากรุณา
6. ข้อความใด ที่ตรงกับคำกล่าวที่ว่า “มารดาเป็นมิตรในเรือน ของตน”
  - ก. แม่ทำงานหนักเพื่อหาเงินเลี้ยงครอบครัว
  - ข. แม่คอยให้คำปรึกษาแก่ลูก
  - ค. แม่ยิ้มสวยและแต่งตัวดี
7. ใครปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต “ตนแลเป็นที่พึ่ง ของตน”
  - ก. หน้อยให้แม่แต่งตัวให้
  - ข. เหนงให้พี่จัดกระเป๋านักเรียนให้
  - ค. หน้อยทำการบ้านเอง
8. ใครเป็นผู้มีศรัทธาในพระธรรม
  - ก. นิดนึ่งสมาธิได้นาน
  - ข. นงสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอนทุกวัน
  - ค. หนู่นมีความเชื่อและเลื่อมใสในคุณของพระธรรม
9. รัตนะ หมายความว่าอย่างไร
  - ก. แก้วอันประเสริฐ
  - ข. พระพุทธ
  - ค. การทำความดี
10. ผู้ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี หรือผู้สิ้นกิเลส หมายถึงข้อใด
  - ก. พระธรรม
  - ข. พระสงฆ์
  - ค. พระพุทธ

มฐ. ส 1.1 ป/1/3

ได้คะแนน

คะแนนเต็ม

10

เฉลย

1. ก   2. ค   3. ข   4. ก   5. ข   6. ข   7. ค   8. ค   9. ก   10. ข

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พระรัตนตรัยเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธ เราทุกคนพึงแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยอย่างเหมาะสม

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักกรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกความหมาย และความสำคัญของพระรัตนตรัยได้
- 2) แสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยได้อย่างเหมาะสม

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พระรัตนตรัย
  - ศรัทธาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการรวบรวมข้อมูล
- 2) ทักษะการให้คำจำกัดความ
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิดสี่สหาย

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อการเรียนรู้ : บัตรภาพ

1. ครูนำภาพการทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาของชาวพุทธมาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้
  - บุคคลในภาพ กำลังทำอะไร
  - กิจกรรมในภาพมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนทำกิจกรรมใดบ้าง ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และเมื่อทำแล้วรู้สึกอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นสอน

สื่อการเรียนรู้ :

1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์
3. ซีดีบทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย
4. บทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย
5. ใบงานที่ 2.1

คำถามกระตุ้นความคิด

- พระรัตนตรัย มีความสำคัญอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

1. ครูเปิดซีดีบทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัยให้นักเรียนฟัง พร้อมกับแจกบทสวดสรรเสริญคุณพระรัตนตรัยให้นักเรียนคนละ 1 ชุด แล้วให้นักเรียนสวดมนต์ตามซีดีที่ได้ฟัง โดยครูคอยชี้แนะและให้กำลังใจนักเรียนที่ยังสวดมนต์ไม่ถูกต้อง
2. ครูอธิบายความหมายของบทสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำสำคัญและบันทึกความหมายของคำเหล่านั้นไว้เพื่อทบทวนความรู้
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้แต่ละกลุ่มจับคู่กันเป็น 2 คู่ ให้แต่ละคู่ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระรัตนตรัย จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite ในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
  - 1) ความหมายของพระรัตนตรัย
  - 2) คุณของพระรัตนตรัย
  - 3) การปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย
5. ครูอธิบายเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
6. นักเรียนแต่ละคู่นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย
7. นักเรียนแต่ละคู่รวมกลุ่มเดิม (4 คน) นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาและจากการทำใบงานที่ 2.1 มาเล่าให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอภิปรายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน จากนั้นร่วมกันสรุปเป็นคำตอบของกลุ่ม
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอใบงานที่ 2.1 หน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ
9. ครูให้นักเรียนทุกคนฝึกปฏิบัติการแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย ครูตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พระรัตนตรัย ในประเด็นต่อไปนี้
  - 1) ความหมายของพระรัตนตรัย
  - 2) คุณของพระรัตนตรัย
  - 3) การปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัย
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
  - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระรัตนตรัย ควรปฏิบัติอย่างไร (ทำบุญใส่บาตร, สวดมนต์ไหว้พระ, ฟังพระธรรมเทศนา)

7

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	(ประเมินตามสภาพจริง)
ตรวจใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ป.1 บริษัท เพลย์เอเบิ้ล จำกัด
- 3) ซีดีบทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย
- 4) บทสวดสรรเสริญคุณของพระรัตนตรัย
- 5) บัตรภาพ
- 6) ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ความสำคัญของพระรัตนตรัย

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

เอกสารประกอบการสอน

บทนมัสการพระพุทธเจ้า

อะระหัง สัมมา สัมพุทโธ ภาวะวา, พุทธัง ภาวะวันตัง อภิวาเทมิ (กราบ)

สวากขาโต ภาวะวะตา ธัมโม, ธัมมัง นะมัสสามิ (กราบ)

สุปะฏิปันโน ภาวะวะโต สภาวะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ (กราบ)

คำแปล พระพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลส เพลิงทุกข์อย่างสิ้นเชิง ข้าพเจ้าขอไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น
พระธรรมคือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เป็นธรรมอันดีเลิศ ข้าพเจ้าขอไหว้พระธรรม
พระสงฆ์คือสาวกของพระพุทธเจ้า เป็นผู้ปฏิบัติดีแล้ว ข้าพเจ้าขอไหว้พระสงฆ์

ที่มา : จงจรัส แจ่มจันทร์. [ม.ป.ป.]. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา ป.3. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

บัตรภาพ

ภาพการทำบุญตักบาตร

ภาพการถวายสังฆทาน

ภาพการปล่อยนก

ภาพการเวียนเทียน

ภาพการถวายเทียนพรรษา

ภาพการนั่งสมาธิ

ที่มา : ภาพที่ 1 <http://www.tv5.co.th/news/show2.php?id=13669>

1	2
3	4
5	6

ภาพที่ 2 http://www.anubanwtk.com/index.php?mo=18&display=view_single&pid=664732

ภาพที่ 3 <http://www.thaidphoto.com/forums/showthread.php?t=68584>

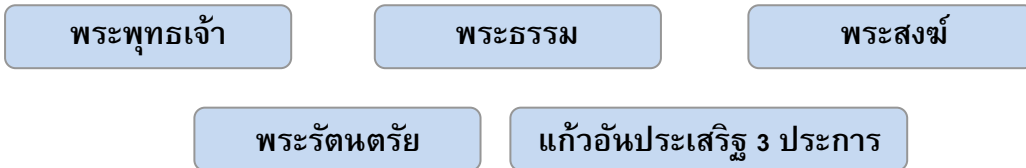
ภาพที่ 4 <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=288026>

ภาพที่ 5 <http://guru.sanook.com/pedia/topic/การถวายเทียนพรรษา>

ภาพที่ 6 <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=121989>

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ผู้ที่ก่อตั้งพระพุทธศาสนา คือ .....
2. คำสอนของพระพุทธเจ้า เรียกว่า .....
3. ผู้ที่บวชและปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า คือ .....
4. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมเรียกว่า .....
5. พระรัตนตรัย แปลว่า .....

ตอนที่ 2

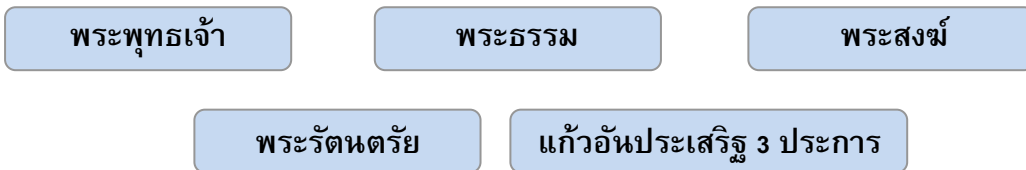
คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระรัตนตรัยมีความสำคัญอย่างไร
.....
.....
2. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัยอย่างไร
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ผู้ที่ก่อตั้งพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธเจ้า
2. คำสอนของพระพุทธเจ้า เรียกว่า พระธรรม
3. ผู้ที่บวชและปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า คือ พระสงฆ์
4. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมเรียกว่า พระรัตนตรัย
5. พระรัตนตรัย แปลว่า แก้วอันประเสริฐ 3 ประการ

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. พระรัตนตรัยมีความสำคัญอย่างไร
เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวพุทธ
2. นักเรียนควรปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัยอย่างไร
  - 1) ไหว้บูชาพระพุทธเจ้า
  - 2) ทำบุญใส่บาตรตามฐานะและโอกาส
  - 3) ฟังพระธรรมเทศนาในบางโอกาส
  - 4) สวดมนต์ไหว้พระ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....
.....

.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต ย่อมส่งผลให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างถูกต้อง

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักกรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกความหมายของพุทธศาสนสุภาษิต อตตาคี อตตโน นาโถ และมาตา มิตตํ สเก ขฺเร ได้
- 2) ปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต อตตาคี อตตโน นาโถ และมาตา มิตตํ สเก ขฺเร ได้อย่างเหมาะสม

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- พุทธศาสนสุภาษิต
  - อตตาคี อตตโน นาโถ : ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
  - มาตา มิตตํ สเก ขฺเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการให้คำจำกัดความ
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

วิธีสอนแบบ กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

1. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม (จากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ครูเน้นย้ำให้นักเรียนร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนทำด้วยตนเอง โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปผลการอภิปราย แล้วส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม
4. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การที่นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเองนั้น สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิต ดนแลเป็นที่พึ่งของตน
5. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- กิจกรรมใดบ้างที่นักเรียนทำด้วยตนเองและเมื่อทำแล้วรู้สึกอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 2 จัดการเรียนรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1	2. แบบวัดฯ
3. บทเรียนคอมพิวเตอร์	4. แดบประโยคพุทธศาสนสุภาษิต
5. ใบงานที่ 2.2	6. ห้องสมุด

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite หรือห้องสมุด ในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
  - 1) คำแปล
  - 2) ความหมาย
  - 3) ตัวอย่างการกระทำที่สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิต
2. ครูติดแถบประโยคพุทธศาสนสุภาษิต

อตตา หิ อุตตโน นาโถ

มาตา มิตุตฺตํ สเก ชเร

ให้นักเรียนดูบนกระดาน แล้วครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ คำศัพท์ คำแปล และความหมายของพุทธศาสนสุภาษิต ดังกล่าว

3. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ถึงความสำคัญของตนเอง ในการเป็นที่พึ่งของตนเอง และความสำคัญของคุณแม่ที่ถือเป็นมิตรในเรื่องของตน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการ ปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต
4. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้า ชั้นเรียน แล้วให้กลุ่มอื่นได้นำเสนอเพิ่มเติมในส่วนที่ แตกต่างกันออกไป เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง พุทธ ศาสน-สุภาษิต เมื่อทำเสร็จแล้วช่วยกันตรวจสอบความ ถูกต้องและเติมเต็มคำตอบให้สมบูรณ์ จากนั้นนำส่งครูตรวจ
6. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกกิจกรรมที่ 2 จากแบบวัดฯ เป็นการบ้าน เสร็จแล้วนำส่งครูตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน

ขั้นที่ 3 สรุปและนำหลักการไปประยุกต์ใช้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ในหัวข้อที่กำหนดให้ ดังนี้
  - 1) คำแปล
  - 2) ความหมาย
  - 3) ตัวอย่างการกระทำที่สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิต
2. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษา พุทธศาสนสุภาษิตไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำเนิน ชีวิตประจำวันต่อไป แล้วนำผลการปฏิบัติมาเล่าสู่กันฟัง (นอกเวลาเรียน)
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- เพราะเหตุใด จึงกล่าวว่า “มารดาเป็นมิตรใน เรื่องของตน” อธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน ดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 4 วัดและประเมินผล

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ 2.2

คำถามกระตุ้นความคิด

1. ครูวัดและประเมินผลนักเรียนจากการทำใบงานที่ 2.2
2. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากการศึกษา พุทธศาสนสุภาษิตไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ อย่างไรบ้าง (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน ดุลยพินิจของครูผู้สอน)

7

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ป.1
- 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ป.1 บริษัท เฟลย์เอเบิล จำกัด
- 4) แถบประโยคพุทธศาสนสุภาษิต
- 5) ใบงานที่ 2.2 เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

เอกสารประกอบการสอน

แถบประโยคพุทธศาสนสุภาษิต

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ

ตนแลเป็นที่พึ่งของตน

มาตา มิตฺตํ สเก ขฺมเร

มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน

2.2 พุทธศาสนสุภาษิต

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถาม

1.

ที่มา : http://www.myfirstbrain.com/main_view.aspx?ID=30917

- จากภาพนักเรียนคิดว่า สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตใด
  - ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก
  - ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
  - มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร

- นักเรียนเคยปฏิบัติกิจกรรมใดบ้าง ที่สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตดังกล่าว

.....

.....

.....

2.

ที่มา : <http://dc-danai.com/archives/3638>

- จากภาพนักเรียนคิดว่า สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตใด
  - มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน
  - ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข
  - คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

- นักเรียนจะตอบแทนพระคุณของคุณแม่ได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถาม

1.

ที่มา : http://www.myfirstbrain.com/main_view.aspx?ID=30917

- จากภาพนักเรียนคิดว่า สอดคล้องกับ พุทธศาสนสุภาษิตใด
  - ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก
  - ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
  - มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร

- นักเรียนเคยปฏิบัติกิจกรรมใดบ้าง ที่สอดคล้องกับพุทธศาสนสุภาษิตดังกล่าว (ตัวอย่าง)

- รับประทานอาหารด้วยตนเอง

- แต่งกายด้วยตนเอง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

2.

ที่มา : <http://dc-danai.com/archives/3638>

- จากภาพนักเรียนคิดว่า สอดคล้องกับ พุทธศาสนสุภาษิตใด
  - มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน
  - ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข
  - คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร

- นักเรียนจะตอบแทนพระคุณของคุณแม่ได้อย่างไรบ้าง (ตัวอย่าง)

- ตั้งใจเรียนหนังสือ

- เป็นลูกที่ดี เชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณแม่

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....
.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล-เบญจธรรม ย่อมทำให้เป็นผู้ที่มีความประพฤติดี และสามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกความหมาย และความสำคัญของหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรมได้
- 2) ปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรมได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- โอวาท 3
  - ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล
  - ทำความดี : เบญจธรรม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สื่อการเรียนรู้ : บัตรภาพ

1. ครูนำภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรม มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่า การกระทำในภาพดังกล่าว เป็นการปฏิบัติตนตามหลักธรรมใดบ้าง โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
2. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า การกระทำในภาพเป็นการปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรม ซึ่งการปฏิบัติตามหลักธรรมดังกล่าว ย่อมทำให้เป็นผู้ประพฤติดี และสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- การกระทำใดบ้าง ที่เป็นการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
(ทำความเข้าใจละเว้นความชั่ว ไม่ทำร้ายหรือรังแกสัตว์ ไม่พูดโกหก ทำจิตใจให้บริสุทธิ์หรือพิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นสอน

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ :

1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1	2. แบบวัดฯ
3. บทเรียนคอมพิวเตอร์	4. ใบงานที่ 2.3
5. ห้องสมุด	

1. นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite หรือห้องสมุด
2. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นสำคัญที่ได้จากการศึกษา ครูอธิบายเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
3. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม เมื่อทำเสร็จแล้วจับคู่กับเพื่อนในกลุ่ม แล้วอธิบายคำตอบใน ใบงานของตนให้คู่ของตนเองฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและหลอมรวมเป็นคำตอบของตัวเอง
4. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงานที่ 2.3

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล-เบญจธรรมได้อย่างไรบ้าง
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมเบญจศีล-เบญจธรรม แล้วให้นักเรียนนำหลักธรรมดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จากนั้นนำผลที่ได้จากการปฏิบัติมาเล่าสู่กันฟัง
- นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกกิจกรรมที่ 1-2 จากแบบวัดฯ เป็นการบ้าน เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน
- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

ขั้นสรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม
  - นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- การปฏิบัติตนตามหลักเบญจศีล-เบญจธรรม มีผลดีต่อตัวนักเรียนอย่างไรบ้าง
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

7 การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.3	ใบงานที่ 2.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ป.1
- บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ป.1 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- บัตรภาพ
- ใบงานที่ 2.3 เรื่อง เบญจศีล-เบญจธรรม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด

บัตรภาพ

ภาพการให้อาหารสัตว์

ภาพการประกอบอาชีพสุจริต

ภาพความพอใจและยินดีในคู่ครองของตน

ภาพคนขับรถแท็กซี่เก็บเงินส่งคืนเจ้าของ

ภาพการนั่งสมาธิ

ที่มา : ภาพที่ 1 <http://bloggang.com/viewblog.php?id=vastoday&group=18page=5>

1 2 ภาพที่ 2 <http://www.toptenthailand.com/470-top.html>

3 4 ภาพที่ 3 http://www.mommybear.net/parenting_guide/activity_zone/happy_family

5 ภาพที่ 4 <http://www.dailynews.co.th/crime/209955>

ภาพที่ 5 <http://www.ekdarun.com/content-หมวดสังคมศึกษา-4-3261-99953.1.html>

2.3 เเบญจศีล-เบญจธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถาม

คำถาม

1. จากภาพนักเรียนคิดว่า สอดคล้องกับหลักธรรมใด

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่า ถ้านักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลดีอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพ แล้วตอบคำถาม

คำถาม

1. จากภาพนักเรียนคิดว่า สอดคล้องกับหลักธรรมใด

เบญจศีล-เบญจธรรม

2. นักเรียนคิดว่า ถ้านักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ จะส่งผลดีอย่างไรบ้าง

1) ทำให้เรามีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ และผู้อื่น (ตัวอย่าง)

2) ทำให้มีรายได้ที่มั่นคง

3) ทำให้มีสติ รู้ตัวอยู่เสมอ

4) ทำให้มีความสุข

5) ทำให้เป็นที่รักของผู้อื่น

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....
.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว และปฏิบัติตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ย่อมได้ชื่อว่าเป็นคนดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกความหมาย และความสำคัญของหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัวได้
- 2) ปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัวได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- โอวาท 3

- ทำความดี : สังคหวัตถุ 4

- กตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

วิธีสอนแบบ สืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ

สื่อการเรียนรู้ : บัตรภาพ

คำถามกระตุ้นความคิด

1. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
2. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้
  - การกระทำของบุคคลในภาพดังกล่าว สอดคล้องกับหลักธรรมใด
  - นักเรียนคิดว่า การกระทำของบุคคลในภาพดังกล่าว จะส่งผลอย่างไรบ้าง
 โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
3. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า ชาวหรือภาพที่ครูนำมาให้นักเรียนดูนั้น เป็นการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันในสังคม นักเรียนจึงควรเรียนรู้และนำไปปฏิบัติเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

- นักเรียนคิดว่า ในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขนั้น ควรปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 2 สืบรวจค้นหา

สื่อการเรียนรู้ :

1. หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกัตถุญต่อพ่อแม่และครอบครัว จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite โดยแบ่งหน้าที่ในการศึกษาให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มอธิบายความรู้ที่ได้จากการศึกษาให้เพื่อนในกลุ่มฟัง ผลัดกันซักถามข้อสงสัยและอธิบายจนทุกคนมีความเข้าใจชัดเจนตรงกัน
2. ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว ให้นักเรียนฟังเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- สังคหวัตถุ 4 สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง
(1. ทาน - บริจาคสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ
2. ปิยวาจา - พูดกับพ่อแม่ เพื่อน และผู้อื่นด้วยถ้อยคำที่ไพเราะ สุภาพ
3. อุตถจริยา - ช่วยเก็บขยะบริเวณโรงเรียน และสวนสาธารณะ
4. สมานัตตตา - พูดคุยเป็นกันเองกับเพื่อน ให้ความเคารพนอบน้อมต่อผู้ใหญ่อยู่เสมอ)

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ 2.4

1. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และการกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม
2. นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.4 เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว เมื่อทำเสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยก่อนนำเสนอครูตรวจ
3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่กับพุทธศาสนสุภาษิตที่ว่า “ความกตัญญูกตเวทียเป็นเครื่องหมายของคนดี” อธิบายเหตุผล (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล

สื่อการเรียนรู้ : ใบงานที่ 2.4

1. ครูตรวจสอบผลนักเรียนจากการทำใบงานที่ 2.4
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว
3. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว
4. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

คำถามกระตุ้นความคิด

- การปฏิบัติตนตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว มีประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

7

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.4	ใบงานที่ 2.4	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- 2) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ป.1 บริษัท เพลย์เอเบิล จำกัด
- 3) บัตรภาพ
- 4) ใบงานที่ 2.4 เรื่อง สังคหวัตถุ 4 และกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัว

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

บัตรภาพ

ภาพเด็กแบ่งขนมให้เพื่อน

ภาพการพูดคุยไพเราะ อ่อนหวาน

ภาพนักเรียนช่วยกันปรับปรุงภูมิทัศน์
บริเวณสนามโรงเรียน

ภาพการไหว้ผู้ใหญ่

ที่มา : ภาพที่ 1 http://blog.eduzones.com/moobo/print.php?content_id=95824

1	2	ภาพที่ 2 http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=musica-amante&group=1&page=9
3	4	ภาพที่ 3 http://watyaichaimongkol.ac.th/2011/06/โครงการจิตอาสา

ภาพที่ 4 <http://studentaffair-cud.blogspot.com/2011/09/1.html>

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีด ✓ หน้าข้อความที่สอดคล้องกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4

- ..... 1. โธ่ชอบเอาปลากัดมาแข่งกับเพื่อนๆ
- ..... 2. เธอทำตัวเหมาะสมน่ารัก ทั้งกับเพื่อนและผู้ใหญ่
- ..... 3. ออຍพุดจากกับเพื่อนด้วยถ้อยคำไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน
- ..... 4. อ่องชอบหยิบขนมของเพื่อนไปกินโดยไม่ขออนุญาตเจ้าของ
- ..... 5. แอมช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน เป็นประจำ
- ..... 6. โอมเดินชนคุณป้าข้างบ้านโดยไม่ขอโทษ
- ..... 7. อัมเก็บขยะบริเวณโรงเรียนไปทิ้งลงถังขยะเสมอเมื่อพบเห็น
- ..... 8. อาร์มตะคอกอ้นทุกครั้งที่อ้นไม่ทำตามใจ
- ..... 9. อุ่มแบ่งของเล่นให้เพื่อนๆ เล่นอยู่เสมอ
- ..... 10. อุ่มทำความเคารพและทักทายเพื่อนคุณพ่อทุกครั้งที่มาเยี่ยมบ้าน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้สั้นๆ

- นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัวได้อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนขีด ✓ หน้าข้อความที่สอดคล้องกับหลักธรรมสังคหวัตถุ 4

- ..... 1. โธ่ชอบเอาปลากัดมาแข่งกับเพื่อนๆ
- ✓ ..... 2. เอาตัวเหมาะสมน่ารัก ทั้งกับเพื่อนและผู้ใหญ่
- ✓ ..... 3. ออຍพุดจากกับเพื่อนด้วยถ้อยคำไพเราะ สุภาพ อ่อนหวาน
- ..... 4. อ่องชอบหยิบขนมของเพื่อนไปกินโดยไม่ขออนุญาตเจ้าของ
- ✓ ..... 5. แอมช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน เป็นประจำ
- ..... 6. โอมเดินชนคุณป้าข้างบ้านโดยไม่ขอโทษ
- ✓ ..... 7. อัมเก็บขยะบริเวณโรงเรียนไปทิ้งลงถังขยะเสมอเมื่อพบเห็น
- ..... 8. อาร์มตะคอกอ้นทุกครั้งที่อ้นไม่ทำตามใจ
- ✓ ..... 9. อุ่มแบ่งของเล่นให้เพื่อนๆ เล่นอยู่เสมอ
- ✓ ..... 10. อุ่มทำความเคารพและทักทายเพื่อนคุณพ่อทุกครั้งที่มาเยี่ยมบ้าน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้อย่างสั้นๆ

- นักเรียนสามารถแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่และครอบครัวได้อย่างไรบ้าง

(ตัวอย่าง)

การแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

1) ตั้งใจเรียนหนังสือ

2) เคารพเพื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่

3) ช่วยคุณพ่อคุณแม่ทำงานบ้าน

การแสดงความกตัญญูต่อครอบครัว สามารถปฏิบัติได้ ดังนี้

1) ช่วยเหลือแบ่งปันกัน

2) คอยดูแลเอาใจใส่สมาชิกในครอบครัว

3) แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ และปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

.....
.....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....
.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....
.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....
.....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

.....
.....

.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนตามหลักธรรมมงคล 38 และทำจิตให้บริสุทธิ์ ย่อมทำให้ประพฤติตนไปในทางที่ถูกต้อง ส่งผลให้อยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติสุข

2 ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/3 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1) บอกความหมาย และความสำคัญของหลักธรรมมงคล 38 และทำจิตให้บริสุทธิ์ได้
- 2) ปฏิบัติตนตามหลักธรรมมงคล 38 และทำจิตให้บริสุทธิ์ได้

3 สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- โอวาท 3
  - มงคล 38 : ทำตัวดี : วาง่าย : รับผิดชอบแม่
  - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา)

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

- 1) ทักษะการวิเคราะห์
- 2) ทักษะการเชื่อมโยง
- 3) ทักษะการนำความรู้ไปใช้

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

2. ใฝ่เรียนรู้

3. มุ่งมั่นในการทำงาน

6

กิจกรรมการเรียนรู้

วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก

- นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและทำสมาธิก่อนเรียน

ขั้นที่ 1 สังเกต

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

- นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพ่อแม่ หรือผู้ปกครองของนักเรียน โดยครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

คำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนปฏิบัติตนต่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองอย่างไรบ้าง และผลที่ได้รับเป็นอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์วิจารณ์

สื่อการเรียนรู้ :

- หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- แบบวัดฯ
- บทเรียนคอมพิวเตอร์
- ใบงานที่ 2.5

- นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1) ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง มงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์ จากหนังสือเรียนหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite แล้วร่วมกันสรุปสาระสำคัญ
- ครูอธิบายความรู้เกี่ยวกับมงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์ให้นักเรียนฟังเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ผลของการปฏิบัติตนตามหลักธรรมมงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์
- สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และสรุปผล แล้วออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน ครูตรวจสอบความถูกต้อง
- นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 2.5 เรื่อง มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์ เสร็จแล้วนำเสนอส่งครูตรวจ

คำถามกระตุ้นความคิด

- ถ้านักเรียนเป็นคนวาง่าย จะส่งผลดีอย่างไรบ้าง (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)
- การทำจิตให้บริสุทธิ์สามารถปฏิบัติได้อย่างไรบ้าง และจะส่งผลต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร (พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

6. นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกกิจกรรมที่ 3 จากแบบวัดฯ เป็น
การบ้าน เสร็จแล้วนำเสนอสรุปตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน
7. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ข้อ 1-2

ขั้นที่ 3 สรุป

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ : —

คำถามกระตุ้นความคิด

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง มงคล ในหัวข้อ
ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่ และทำจิตให้บริสุทธิ์
  2. ครูเน้นย้ำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตาม
หลักธรรมมงคล ในหัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่
และทำจิตให้บริสุทธิ์ ซึ่งจะให้นักเรียนปฏิบัติตามในทางที่
ถูกต้อง เป็นที่รักของผู้อื่น และอยู่ร่วมกันกับคนในสังคมได้
อย่างมีความสุข
  3. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
- ถ้านักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมมงคลใน
หัวข้อ ทำตัวดี วาง่าย และรับใช้พ่อแม่อยู่เสมอ
จะส่งผลดีต่อตัวนักเรียนอย่างไร
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ใน
ดุลยพินิจของครูผู้สอน)

- ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยให้ครอบคลุมประเด็นตามที่กำหนด ดังนี้
  - 1) การแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย
  - 2) การปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3
  - 3) การปฏิบัติตามพุทธศาสนสุภาษิต

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

7

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจใบงานที่ 2.5	ใบงานที่ 2.5	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่าน เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่าน เกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่าน เกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่าน เกณฑ์

ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
ตรวจสอบบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	แบบประเมินสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ป.1
- 2) แบบวัดและบันทึกผลการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา ป.1
- 3) บทเรียนคอมพิวเตอร์ Smart L.O. LMS Lite พระพุทธศาสนา ป.1 บริษัท เฟลย์เอเบิล จำกัด
- 4) ใบงานที่ 2.5 เรื่อง มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

—

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

สมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่กำหนด และให้สมาชิกกลุ่มนำไปปฏิบัติ แล้วบันทึกผลการปฏิบัติตนลงในสมุดบันทึกความดี

ข้อหลักธรรม	ตัวอย่างการกระทำ/พฤติกรรม	ผู้รับรอง
1. การแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย	ตัวอย่าง 1) กราบไหว้พระพุทธรูปเพื่อระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้า 2) ฟังพระธรรมเทศนาในบางโอกาส 3) ทำบุญใส่บาตรอย่างสม่ำเสมอ	
2. การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3	ตัวอย่าง 1) รักษาศีล 5 2) ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้านและรับใช้ท่านเมื่อมีโอกาส 3) ไม่คิดร้ายต่อผู้อื่น	
3. การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต	ตัวอย่าง 1) ทำการบ้านด้วยตนเอง 2) แต่งกายด้วยตนเอง 3) ให้ความเคารพและเชื่อฟังคุณแม่	

การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินสมุดบันทึกความดี เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย			
2	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมโอวาท 3			
3	การปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิต			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ดี	= 3	คะแนน
พอใช้	= 2	คะแนน
ปรับปรุง	= 1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8 - 9	ดี
5 - 7	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

2.5 มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักมงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์

ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักธรรม
มงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงประโยชน์ของการปฏิบัติตามหลักมงคล และทำจิตให้บริสุทธิ์

(ตัวอย่าง)

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

• ด้านความรู้

• ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

• ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

• ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

• ปัญหา/อุปสรรค

• แนวทางการแก้ไข

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหา			
2	ความคิดสร้างสรรค์			
3	วิธีการนำเสนอผลงาน			
4	การนำไปใช้ประโยชน์			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ 3 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้ 2 คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

ชื่อ ..... ชั้น .....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	การแสดงความคิดเห็น			
2	การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
3	การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย			
4	ความมีน้ำใจ			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... / ..... / .....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ความ ร่วมมือกัน ทำกิจกรรม			การแสดง ความคิดเห็น			การรับฟัง ความคิดเห็น			ความตั้งใจ ทำงาน			การแก้ไข ปัญหา/หรือ ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม			รวม 15 คะแนน	
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
ต่ำกว่า 8	ปรับปรุง

แบบประเมิน **คุณลักษณะอันพึงประสงค์**

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่อง
ที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ด้าน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติ และร้องเพลงชาติได้			
	1.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองตอง และเป็นประโยชน์ ต่อโรงเรียน			
	1.3 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตามหลักศาสนา			
	1.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ตามที่โรงเรียนจัดขึ้น			
2. ซื่อสัตย์ สุจริต	2.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง			
	2.2 ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง			
3. มีวินัย รับผิดชอบ	3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน			
4. ใฝ่เรียนรู้	4.1 รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้			
	4.2 รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม			
	4.3 เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา-มารดา โดยไม่โต้แย้ง			
	4.4 ตั้งใจเรียน			
5. อยู่อย่างพอเพียง	5.1 ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด			
	5.2 ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า			
	5.3 ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน			
6. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	6.1 มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย			
	6.2 มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ			
7. รักความเป็นไทย	7.1 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย			
	7.2 เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย			
8. มีจิตสาธารณะ	8.1 รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน			
	8.2 รู้จักการดูแล รักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียน โรงเรียน			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
46 - 60	ดี
30 - 45	พอใช้
ต่ำกว่า 30	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังหน่วยการเรียนรู้

ตอนที่ 1 นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้
ต่อไปนี้ ส 1.1 (ป.1/3)

- ด้านความรู้

.....
.....
(จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

.....

สรุปผลจากการประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวมยอด) ประจำหน่วยการเรียนรู้

- ระดับคุณภาพดี จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพพอใช้ จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ระดับคุณภาพปรับปรุง จำนวน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

- ปัญหา/อุปสรรค

.....
.....

- แนวทางการแก้ไข

.....
.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ .....

ลงชื่อ .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ด้านคุณภาพผู้เรียน)	ร้อยละ
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ	
1.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ 1.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน 1.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ 1.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 1.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น 1.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ	
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	
2.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร 2.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณ 2.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง 2.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	
3.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว 3.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม 3.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน 3.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน	
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล	
4.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง 4.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง 4.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ 4.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	
5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์ 5.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์ 5.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์ 5.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	
6.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ 6.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง 6.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 6.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	